

DESPRÉS DE LES JORNADES ESTATALS

¿Cap a on va el feminisme?

Tres dies a Barcelona han servit per a plantejar els principals temes que ha d'abordar el moviment feminista. Un debat on conviuen moltes tendències.

Dolors Palau

Els passats dies 1, 2 i 3 de novembre se celebraren les Terceres Jornades Feministes estatals a les llars Mundet de Barcelona, sota el lema «10 anys de lluita del moviment feminista», que reuniren més de quatre mil dones, procedents de diferents punts de l'estat. En aquest encontre participaren grups de diferents tendències dins del feminisme, com són les dones independents, les dones de partit, les dones llibertàries i el Partit Feminista.

S'hi presentaren nombroses ponències, la majoria sobre sexualitat, armamentisme i pau, relacions personals, treball, educació, violacions, lleis patriarcals i drogaaddicció. Els

debats més interessants, però, foren sobre «Balanç i perspectiva: 10 anys de moviment feminista» i «Estratègies del moviment».

La primera conclusió que se'n pot treure, tenint en compte la gran participació de dones registrada, és que el feminisme encara és viu, o millor dit, a nivell de conscienciació de la dona, respecte a deu anys enrere, és més elevat. Malgrat tot, el panorama no és optimista i cal mirar les coses sense triumfalismes, si és que es vol anar endavant. El moviment, si mirem deu anys enrere, ha perdut una sèrie d'espais com són bars, llibreries o locals de dones a les ciutats. En canvi, moltes dones dels pobles s'han integrat en aquesta lluita, que encara és majoritàriament ciutadana.

S'hi constatà també, amb els de-

Manifestació pro-avortament.

bats de les jornades, una sèrie de problemes: les feministes no tenen una estratègia clara, i la diferència entre dones de partits i dones independents és ben palesa. Les dones de partit critiquen a les independents que no impulsen una lluita dins un context social general. Les independents, al seu torn, diuen que les de partit anteposen l'estratègia d'aquest a la reivindi-

Doble moral o amagar el cap sota l'ala

Les restriccions d'una llei

Les feministes l'han armada una altra vegada amb la presumpta pràctica de dos avortaments il·legals durant les III Jornades Feministes Estatals que s'acaben de celebrar a Barcelona. L'escàndol ha estat dels qui practiquen la doble moral, els quals s'han apressat a dir, tot posant cara de sant: ¡on anirem a parar! ¿Com és que s'han atrevit a fer això?

Si reflexionem davant els fets, el que han estat capaços de fer aquestes dones és traure a la llum un fet que passa quotidianament al nostre país, el dels avortaments clandestins, forçades per la llei restringida aprovada pel govern del PSOE. Les feministes, però, han donat la volta al fuli d'aquesta realitat, amb la presentació de dos avortaments, realitzats dintre d'unes condicions higienitzades i sanitàries.

Si tenim en compte els avortaments diaris clandestins que hi ha al nostre país, i en unes condicions que no valoren la seguretat de vida de la qui decideix lliurement avortar, veurem que el que han fet les feministes és donar el toc d'atenció per anar més enllà: reconèixer una realitat que ja no es pot amagar.

La doble moral, per desgràcia, encara preval en la nostra societat «avançada», encara ancorada en aquest plantejament: «si no sabem què passa, això vol dir que no

passa, i per tant, si no sabem que es fan avortaments clandestins amb dones que no estan incloses en els tres casos exigits per la llei, vol dir que aquí no passa res».

La policia reclamà fa pocs dies a declarar Manola Pérez, la dona que va fer els tràmits legals perquè es portessin a terme les Jornades Feministes a Barcelona. La comissió tècnica mobilitzadora de les jornades, integrada per catorze dones, es presentà a declarar al jutjat de guàrdia al·legant que totes elles eren «Manoles». D'altra banda, les quatre mil cinc-cents participants en l'encontre feminista signaren un document on s'autoinculpaven dels dos avortaments. També, partits d'esquerra i sindicats han prestat suport a l'acció i a les reivindicacions d'aquestes dones envers l'avortament.

¿Què passarà a partir d'ara? ¿On acabarà tot això? A nivell legal, els jutges tenen la paraula. A nivell de decisió, són les dones qui la tenen, perquè son les qui han de parir. Darrere l'acció de les feministes, hi ha una veritat: les dones han practicat els dos avortaments perquè no volen avortar. Volen que hi hagi altres camins, a través dels centres de planificació familiar i la informació, abans d'arribar a la decisió d'avortar. I, en darrer terme, en el cas d'avortar, com a última solució, fer-ho d'una manera lliure i amb garanties. Això no és doble moral. □

cacions de les dones. Tampoc no hi ha un acord en si la dona ha d'anar cap al poder o mantenir-se'n al marge, i es plantejà com establir aliances amb d'altres moviments socials.

En aquest sentit, moltes es mostren partidàries de la participació del moviment feminista en la lluita per la pau i es definiren contra l'OTAN. D'altres exposaren algunes reserves envers aquesta posició, afirmant que això podria portar a deixar de costat els plantejaments feministes.

El debat fou viu i, fins i tot, caldejat, però no s'arribà a cap acord en la diversitat d'opinions, potser perquè les diferents posicions reflecteixen diverses maneres d'entendre la realitat. El moviment feminista, però, perviu dins un pluralisme, com s'ha demostrat en aquestes jornades. Aquest pluralisme, d'altra banda, és necessari a l'hora d'anar cap endavant, i, per tant, el debat fou enriquidor.

El que potser no es qüestiona prou en la pràctica el moviment feminista són les arrels de la societat patriarcal. Potser el feminisme s'ha quedat en reivindicacions concretes com l'avortament, el divorci, les violacions o la igualtat en el camp laboral, i no es qüestiona a fons formes de conviure, com per exemple la família. Potser, com deia Carme Alcalde en un article aparegut en un diari barceloní el 8 de març d'enguany, les dones han oblidat que el feminisme és una revolució dins d'una altra revolució.

Malgrat tot, la vitalitat detectada en aquestes jornades és suficient per a creure que el potencial de la dona és molt gran. □

ELS MORTS DE FRANCO 2.238 AFUSELLATS A PATERNA

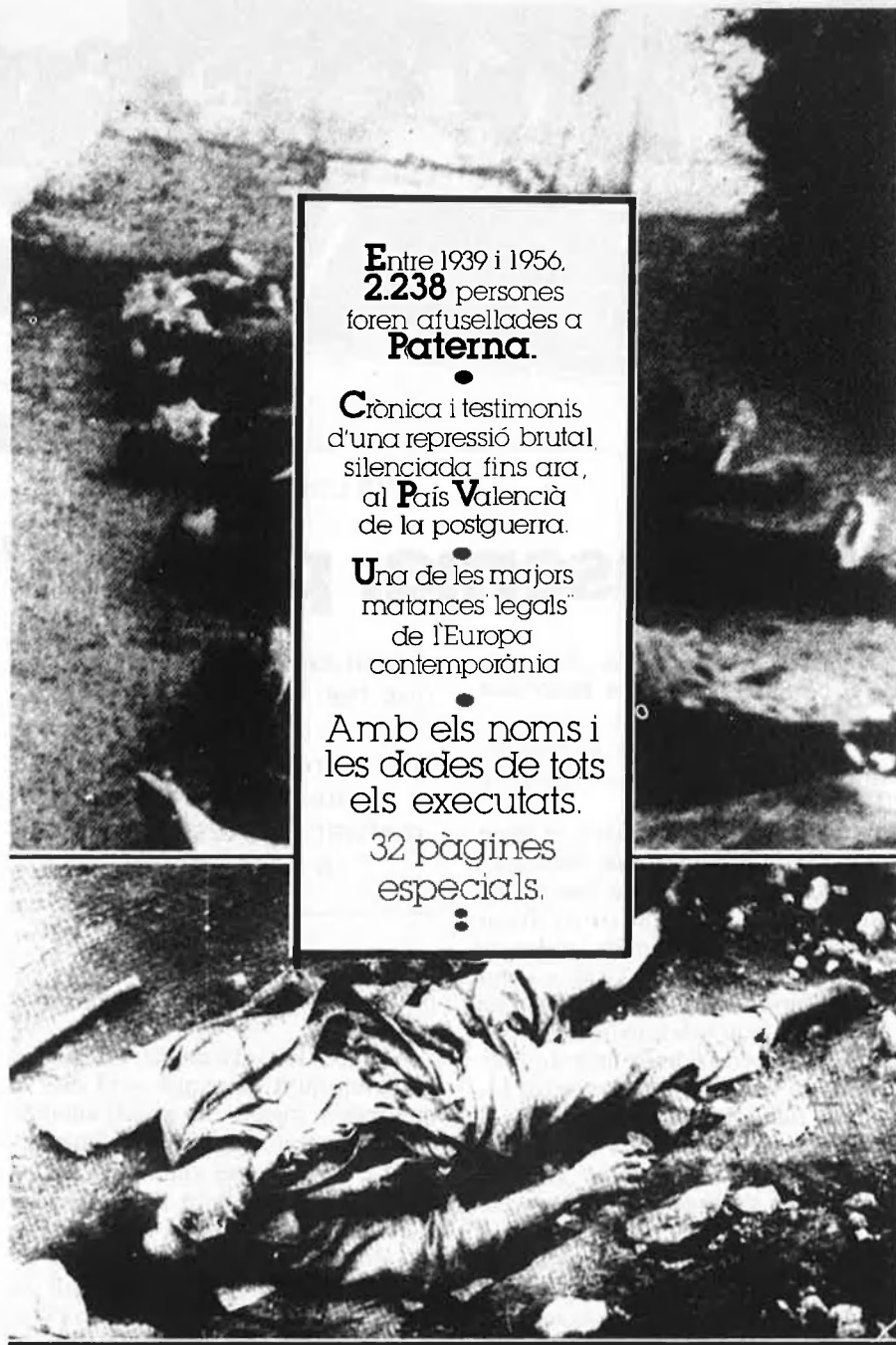
Entre 1939 i 1956,
2.238 persones
foren afusellades a
Paterna.

Crònica i testimonis
d'una repressió brutal,
silenciada fins ara,
al País Valencià
de la postguerra.

Una de les majors
matances legals
de l'Europa
contemporània

Amb els noms i
les dades de tots
els executats.

32 pàgines
especials.

Llegiu el **Temps** la setmana pròxima